

MEIN DEUTSCHLANDHEFT

NEMAČKO-SRPSKI GLOSAR SA DODATNIM OBJAŠNJENJIMA

A

das Abitur • matura

abschließen (einen Vertrag) • sklopiti (ugovor)

der Abschluss • završetak, na primer, obrazovanja ili kvalifikacije čime se stiče diploma

die Abteilung • sektor ili služba neke firme, npr. *Personalabteilung* (kadrovska služba) ili *Finanzabteilung* (računovodstvo)

der ADAC • skraćenica za *Allgemeiner Deutscher Automobil-Club*, tj. nemački pandan srpskom AMSS-u (*Auto-moto Savez Srbije*)

der Allgemeinarzt / die Allgemeinärztin • lekar opšte prakse

der Anbieter / die Anbieterin • neko ko pruža neku uslugu, npr.

Integrationskursanbieter – škola koja nudi tzv. integracione kurseve

die Anerkennung • nostrifikacija, tj. priznavanje kvalifikacija

das Angebot • ponuda (npr. specijalna ponuda u supermarketu i sl.)

der Arbeitgeber / die Arbeitgeberin • poslodavac

der Arbeitnehmer / die Arbeitnehmerin • radnik / radnica; zaposleni / zaposlena

der Arbeitnehmerschutz • zaštita na radu

die Arbeitsagentur • drugi naziv za *Saveznu agenciju za zapošljavanje* (nem. *Bundesagentur für Arbeit*)

das Arbeitsamt • drugi naziv za *Saveznu agenciju za zapošljavanje* (nem. *Bundesagentur für Arbeit*)

die Arbeitsaufnahme • početak radnog odnosa

die Arbeiterlaubnis • radna dozvola

der Arbeitsmarkt • tržište rada

der Arbeitsvertrag • ugovor o radu

der Aufenthaltstitel • dozvola boravka

auftreten • nastupiti (npr. u kontaktu s drugim ljudima)

die Ausbildung • obrazovanje, sticanje kvalifikacija

der Ausbildungsplatz • (slobodno) mesto za obrazovanje, sticanje kvalifikacija

das Ausländeramt / die Ausländerbehörde • Ured za strance

die Auslandsüberweisung • uplata na inostrani račun

sich ausweisen • legitimisati se

B

der Bachelor (Abschluss) • prvi stepen kvalifikacije na fakultetu (nakon završenih šest semestara)

die Bankleitzahl • identifikacioni broj banke

bar bezahlen • platiti u gotovini

das Bargeld • gotovina

etwas beantragen • podneti zahtev za nešto

die Bedingungen • uslovi

etwas beglaubigen • overiti nešto (npr. kopiju dokumenta kod notara)

die Behandlung • terapija

der Berater / die Beraterin • savetnik / savetnica
die Beratung • savetovanje
die Beratungsstelle • savetovalište
der Bereitschaftsdienst • dežurna služba
die Berufsausbildung • sticanje stručne kvalifikacije
die Berufserfahrung • radno iskustvo
das Berufsinformationszentrum (BIZ) • besplatno savetovalište *Savezne agencije za zapošljavanje*
die Bewerbung • konkurisanje za posao
die Bewerbungsunterlagen • konkursna dokumentacija (biografija, diplome i dr.)
die Blaue Karte • „Plava karta“, zapravo radna dozvola izdata od EU za visoko obrazovane građane iz trećih zemalja
der Brand • požar
das Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (BAMF) • *Savezna služba za migracije i izbeglice*

D

das Datenvolumen • količina interneta u okviru tarifnog paketa
die Deutsche Sprachprüfung für den Hochschulzugang (DSH) / TestDaF • sertifikat o poznavanju nemačkog za studije u Nemačkoj
der Deutschtest für Zuwanderer (DTZ) • ispit na završetku integracionih kurseva (uslov za dobijanje stalnog boravka)
der Dispokredit • minus na tekućem računu
das Duale System • dualni sistem obrazovanja (teorija se uči u školi, a praksa paralelno u preduzeću)
duzen • oslovljavati nekoga na ti, ne persirati

E

die EC-Karte • platna kartica uz žiro-račun
das Ehefähigkeitszeugnis • uverenje o slobodnom bračnom stanju
der Einbruch • provala (npr. u stan)
die Einweihungsparty • žurka za useljenje
das Einwohnermeldeamt • ured za prijavu boravka
das Elterngeld • roditeljski dodatak
das Elterngespräch • otvorena vrata
der Elternsprechtag / der Elternabend • roditeljski sastanak
die Elternzeit • neplaćeno roditeljsko odsustvo (na maksimalno tri godine od rođenja deteta)
die Erfahrung • iskustvo
der Ethikunterricht (takode Religionsersatzunterricht) • nemački pandan srpskom predmetu građansko vaspitanje
der EU-Führerschein • vozačka dozvola EU

F

das Fach • školski predmet
das Fachabitur • stručna matura

die Fachhochschule (FH) • univerzitet praktične orijentacije
der Fahrkartenautomat • automat za prodaju karata za prevoz
der Fahrschein • karta za prevoz
der Feierabend • kraj radnog vremena
die feste Arbeitsstelle • stalno radno mesto
die Fleischerei / die Metzgerei • mesara
der Förderunterricht • dopunska nastava
der Fragebogen • upitnik
etwas freischalten • aktivirati
freiwillig • dobrovoljno

G

die Garantie • garancija
die Gebühr • taksa, nadoknada
das Gehalt • plata
der Geldautomat • bankomat
die Gesundheitskarte / die Chipkarte / die Versichertenkarte • kartica zdravstvenog osiguranja
das Girokonto • žiro-račun
die Grundschule • osnovna škola (u Nemačkoj traje po pravilu četiri godine)

H

die Haftpflichtversicherung • osiguranje od odgovornosti
der Händedruck • stisak ruke (npr. prilikom rukovanja)
der Handyvertrag • ugovor za korišćenje usluga mobilne telefonije
die Hausordnung • kućni red
die Heiratsurkunde / die Eheurkunde • venčani list
die Hochschulzugangsberechtigung • kvalifikacija za otpočinjanje studija (u Nemačkoj je matura dokaz o kvalifikovanosti za otpočinjanje studija)
der Hort • dnevni boravak (za školsku decu)

I

die IBAN • internacionalni identifikacioni broj bankovnog računa
der Immobilienmakler • agent za nekretnine

M

ins Minus gehen • otići u minus (na bankovnom računu)

K

die Kaltmiete • stanarina bez dodatnih troškova (kao što su struja i topla voda)
die Kaution • kaucija
die Kfz-Versicherung • osiguranje automobila
der Kindergarten • obdanište
das Kindergeld • dečiji dodatak
die Kinderkrippe • jaslice

die Kita (Kindertagesstätte) • obdanište
die Klassenfahrt • ekskurzija
das Konto • račun (u banci)
die Kontonummer • broj računa (u banci)
die Krankenversicherung • zdravstveno osiguranje
die Krankschreibung • bolovanje; doznaka
der Kredit • kredit
die Kreditkarte • kreditna kartica
die Kreuzung • raskrsnica
kündigen • raskinuti tj. otkazati ugovor (o radu ili neki drugi ugovor)
die Kündigung • raskid ugovora; otkaz (npr. na poslu)

L

der Lebenslauf • radna biografija (CV)
der Lieferservice • dostava (npr. hrane i sl.)
die Lohnbescheinigung • potvrda o visini plate
die Lohnsteuerkarte • formular o porezu na platu (ne izdaje se više od 2010.)

M

der Master • master (nivo obrazovanja)
die mehrsprachige Erziehung • bilingvalno odgajanje
die Mehrsprachigkeit • višejezičnost
der Meldeschein / die Meldebescheinigung • prijava boravka
die Metzgerei / die Fleischerei • mesara
die Miete • stanarina
der Mietvertrag • ugovor o zakupu stana
die Migrationsberatung • migrantsko savetovanje
die Mittagspause • pauza za ručak (u Nemačkoj najčešće između 11:30 i 13:30 sati)
der Mutterschutz • trudničko tj. porodiljsko bolovanje (period od 6. nedelje do porođaja do 8. nedelje nakon porođaja)
der muttersprachliche Ergänzungsunterricht • nastava maternjeg jezika za stranu decu

N

der Nebenjob • dodatni posao
die Nebenkosten • dodatni troškovi (zu stanarinu)
die Notaufnahme • urgentni centar
der Notfall • hitan slučaj
der Notfallort • mesto nesreće, udesa

Ö, O

die öffentlichen Verkehrsmittel • sredstva javnog prevoza (autobusi, metro i dr.)
ohnmächtig • bez svesti
der Orientierungskurs • kurs orijentacije (sastavni deo integracionog kursa; sadrži 100 časova i tematizuje život u Nemačkoj, politiku, kulturu, istoriju i dr.)

P

- die Persönlichkeit** • ličnost (osobine)
- die Pflegeversicherung** • osiguranje za potrebe nege
- die Pflicht** • obaveza
- die Praxis** • lekarska ordinacija

Q

- die Quittung** • račun

R

- der Religionsersatzunterricht (takode Ethikunterricht)** • nemački pandan srpskom predmetu građansko vaspitanje
- der Religionsunterricht** • veronauka (mahom katolička ili protestantska, ali u nekim školama su zastupljene i druge religije)
- die Rentenversicherung** • penziono osiguranje (u Nemačkoj se u penziju odlazi najčešće u 67. godini)
- der Rettungsdienst** • spasilačka služba
- das Rezept** • recept

S

- die Schadensdeckung** • pokriće štete
- der Schichtdienst** • smenski rad
- das Schuljahr** • školska godina (početak i kraj školske godine se u Nemačkoj razlikuje od pokrajine do pokrajine)
- die Schulpflicht** • obavezno obrazovanje
- schwanger** • u drugom stanju
- schwarzfahren** • voziti se „na crno“
- siezen** • persirati
- der Smalltalk** • smoltok
- das Sonderangebot** • specijalna ponuda
- die Sonderkonditionen** • posebni uslovi (npr. u nekom ugovoru)
- sparen** • štedeti
- das Sparkonto** • štedni račun
- etwas sperren** • blokirati nešto (npr. kreditne kartice usled nestanka ili krađe)
- der Sportverein** • sportsko društvo
- der Sprachnachweis** • dokaz o poznavanju jezika
- das Standesamt** • matična služba
- die Stelle für interkulturelle Arbeit München** • zvanična institucija Grada Minhena koja se bavi interkulturnim pitanjima
- die Steuernummer** • lični poreski broj
- das Stipendium** • stipendija
- die Studiengebühren** • taksa za studiranje
- das Studium** • studije
- der SWIFT-Code (ili BIC)** • identifikacioni kod banke

T

die Tagesmutter / der Tagesvater • osoba koja čuva dete zaposlenih roditelja u svom stanu

der Tarif / das Tarifpaket • tarifa / tarifni paket

die Trauung • venčanje

Ü, U

der Überfall • pljačka

die Übergangsklasse • prelazno odeljenje za strane učenike (u njima je pojačana nastava nemačkog jezika kako bi deca što pre naučila jezik i bila osposobljena da pravi druge predmete)

übersetzen • prevesti

die Übersetzungen • prevodi

die Überstunden • prekovremeni sati

Geld überweisen • uplatiti novac

die Überweisung • uplata

ein Dokument umschreiben lassen • zameniti strani dokument (npr. vozačne dozvole iz domovine za nemačku vozačku dozvolu)

der Umtausch • zamena

der Unfall • nesreća, nezgoda

die Unfallversicherung • osiguranje od nesrećnog slučaja

die Unterrichtseinheit (UE) • školski čas

die Untersuchung • pregled (kod doktora)

V

die Verletzung • povreda

die Vermieterbescheinigung / die Wohnungsgeberbescheinigung • potvrda o stanovanju

der Versicherungsmakler / die Versicherungsmaklerin • agent osiguravajućeg društva

das Vertragsende • istek ugovora

die Vertragslaufzeit • period trajanja ugovora

das Visum • viza

die Volkshochschule • narodni univerzitet

das Vorstellungsgespräch • intervju, razgovor za posao

W

die Warmmiete • stanarina sa svim dodatnim troškovima (npr. voda, grejanje i sl.)

die Weiterbildung • stručno usavršavanje

der Wochenmarkt • nedeljna pijaca

das Wohnungsamt • Ured za stanovanje

Z

das Zertifikat Integrationskurs • sertifikat o uspešno završenom integracionom kursu

das Zeugnis • diploma

die Zinsen • kamata